

Lausunto: Energiatukiasetuksen 2023–2027 muutosasetus

Elintarviketeollisuusliitto (ETL) kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi energiätuen myöntämisen yleisistä ehdoista vuosina 2023–2027 annetun asetuksen muuttamisesta.

Fossiilisista polttoaineista irtautuminen ja Suomen energiaomavaraisuuden edistäminen edellyttää monipuolista uusiutuvien energialähteiden hyödyntämistä. Asetusluonnoksessa keskeiset toimet on mielestämme tunnistettu hyvin, ja ne tukevat siirtymistä kohti hiilineutraalia yhteiskuntaa. ETL pitää kuitenkin huolestuttavana energiatukiin käytettävissä olevaa pysyvää julkisen tuen määrän alhaista tasoa ja se voi näkemyksemme mukaan hidastaa vihreän siirtymän etenemistä.

ETL pitää tärkeänä, että biokaasun tuotantoa koskevat hankkeet huomioidaan tuettavissa kohteissa. Elintarviketeollisuudella on merkittävä rooli biokaasun tuotantoon liittyvässä kokonaisuudessa, sillä maataloudessa syntyvien biomassojen lisäksi myös elintarviketeollisuudessa syntyvät jätteet ja sivuvirrat soveltuvat erinomaisesti uusiutuvien biopolttoaineiden tuottamiseen. Energiantuotannon ohella biokaasun tuotannolla on merkittävä rooli ruokaketjussa syntyvien jätteiden käsittelyyn ja ravinteiden kierrättämiseen sekä erityisesti lannan varastoinnista aiheutuvien metaanipäästöjen vähentämiseen. Lisäksi biokaasulla voidaan korvata fossiilisia polttoaineita yritysten prosessi- ja muussa lämmöntuotannossa sekä vähentää raskaan liikenteen päästöjä.

ETL painottaa, että biokaasulla on tärkeä rooli puhtaan siirtymän investoinneissa ja biokaasu on luontainen mahdollisuus etenkin Itä-Suomelle, jossa tuulivoiman rakentaminen on rajoitettua. Säilyttämällä biokaasuhankkeet energiätuen piirissä voidaan myös vaikuttaa kotimaisen rakennusalan suhdannenäkymiin eri osissa maata.

Energiatehokkuussopimusten nykyinen sopimuskausi on päättymässä vuonna 2025. ETL pitää tärkeänä, että vapaaehtoisia energiatehokkuussopimuksia voidaan jatkaa myös vuodesta 2026 eteenpäin. Energiatuki on keskeisessä roolissa energiatehokkuusjärjestelmässä ja kiristyvien 2030 tavoitteiden saavuttamisessa. Pidämme ensiarvoisen tärkeänä, että energiätukea on jatkossakin saatavissa niin energiatehokkuuden selvityshankkeisiin kuin tavanomaisen tekniikan energiatehokkuusinvestointeihin kaiken kokoisille toimijoille. Asetusluonnoksessa ehdotettu muutos hankkeen hyväksytyjen kustannusten alarajan nostamisesta 10 000 eurosta 30 000 euroon osuu erityisesti pk-yritysten hankkeisiin. Lisäksi uutuusvaatimuksen korostaminen voi haitata pk-yritysten investointeja, koska tunnettuun teknologiaan investointi on vähempiriskistä.